

OSTOROSI KISBÍRÓ

INFORMÁCIÓS ÉS KÖZÉLETI HAVILAP 2007. szeptember
I. évfolyam 6. szám

Minőségi borok, sikeres termelők az V. Ostorosi Borminősítő Versenyen

Augusztus 10-én immár ötödik alkalommal került megrendezésre az Ostorosi Borminősítő Verseny, ahol 10 tagú szakmai, és 8 tagú társadalmi zsűri bírálta a beérkezett bormintákat. Mint azt Dr. Lékó László a szakmai zsűri elnöke is elmondta a borversenyen nagy százalékban találkoztak igen jó minőségű borokkal, jó pár olyan minta is érkezett a versenyre, amely nagyobb, nemzetközi versenyeken is megállná a helyét. Mind a szakmai, mind a laikus zsűri tagjai nehéz döntés előtt álltak a végleges eredmények meghozatala előtt. A végeredmény sok érmet, különdíjat hozott az ostorosi termelőknek, borászoknak.

Aranyérmes termelők:

Böjt László - 2005. Kutyahegyi Vörös Cuvée
Böjt László - 2002. Egri Bikavér
Orsolya Pince - 2006. Chardonnay
Ostoros Novaj Bor Zrt. - 2005. Kutyahegyi
Zweigelt
Ostoros Novaj Bor Zrt. - 2006. Kutyahegyi
Leányka
Ostoros Novaj Bor Zrt. - 2005. Szellhegyi
Cabernet
RAIVINI Kft. - 2006. Vörös Cuvée Élia

Ezüstérmes termelők:

Böjt László - 2006. Olaszrizling
Debrei Imre - 2006. Szürkebarát Zenit
Debrei Imre - 2006. Kékfrankos Rosé
Debrei Imre - 2004. Kékfrankos
Ifj. Hegyi László - 2006. Muskotály
Jenes Pál - 2005. Olaszrizling
Jenes Pál - 2005. Debrői Hárslevelű
Kardos Károly - 2006. Leányka

Koós Viktor - 2006. Sauvignon Blanc
Koós Viktor - 2006. Tramini
Nyilas András - 2006. Leányka Zenit
Pál Gyula - 2005. Kékfrankos
RAIVINI Kft. - 2006. Pinot Noir
Sós Istán - 2004. Kékfrankos Zweigelt Cuvée
Sós László - 2006. Cserszegi Fűszeres
Szuromi Norbert - 2006. Olaszrizling
Szuromi Norbert - 2006. Zweigelt
Szuromi Norbert - 2006. Leányka
Szuromi Norbert - 2005. Bikavér
Szuromi Norbert - 2006. Cabernet Sauvignon
(barrique)
Szuromi Norbert - 2006. Cabernet Sauvignon

Tartalom:

Önkormányzati hírek.....	2
Falunapok 2007. - képekben.....	4
Mezőgazdasági rovat.....	5
Aktualitások, érdekességek.....	7
Irodalmi blokk.....	8

Bronzérmes termelők:

Ifj. Hegyi László - 2006. Olaszrizling
 Ifj. Hegyi László - 2006. Leányka
 Ifj. Hegyi László - 2006. Vörös Cuvée
 Ipacs Zoltán - 2006. Kékfrankos
 Jenes Pál - 2005. Szürkebarát
 Kovács Ede - 2006. Olaszrizling
 RAI VINI Kft. - 2006. Sauvignon Blanc
 Sós István - 2006. Olaszrizling
 Sós László - 2006. Leányka
 Sós László - 2004. Leányka
 Szuromi Norbert - 2006. Leányka Tramini
 Olaszrizling
 Szuromi Norbert - 2006. Cabernet Sauvignon
 Rosé
 Szuromi Norbert - 2006. Tramini

Különdíjak:

Legjobb fehérbor
 (Társadalmi Bíráló Bizottság különdíja):
 Koós Viktor - 2006. Sauvignon Blanc

Legjobb vörösbor
 (Társadalmi Bíráló Bizottság különdíja):
 Szuromi Norbert - 2005. Bikavér

Legjobb fehérbor
 (Varga Nyomda Kft. Különdíja):
 Orsolya Pince - 2006. Chardonnay

Legjobb vörösbor (Bak Bertalan, Ostoros
 Díszpolgárának különdíja):
 Ostoros Novaj Bor Zrt. - 2005. Kutyahegy
 Zweigelt

Legjobb őstermelői bor
 (Ostoros Novaj Bor Zrt. Különdíja):
 Sós László - 2006. Cserszegi Fűszeres

Legeredményesebb termelő
 (Ostorosi Borverseny Vándordíj):
 Ostoros Novaj Bor Zrt.

Legeredményesebb őstermelő
 (Ostorosi Hegyközség különdíja):
 Szuromi Norbert

Önkormányzati hírek

Meghívó

Ostoros Község Önkormányzata, és Oktatási Bizottsága „IFJÚSÁGI FÓRUMOT” szervez a Rédei Miklós Művelődési Házban. A tervezett fórum alapvető témája az ostorosi fiatalok igényeinek felmérése szabadidejük hasznos eltöltésének formáira. Az Önkormányzat szeretné maguktól a fiataloktól, diákoktól megkérdezni azt, hogy Ők hol és milyen formában tudnák elképzelni a különböző szórakozási, művelődési, sportolási lehetőségek kialakítását a községen belül. A fórum tapasztalatait felhasználva a közeljövőben a falu vezetősége lépéseket fog tenni annak érdekében, hogy a találkozon elhangzott ötletek, igények - a lehetőségekhez mérten - megvalósítást nyerjenek. Nem titkolt cél, hogy a fiatalok igényeihez igazított, szervezeten irányított szabadidő-eltöltési helyszínek, kialakításával segítsék a község fiataljait abban, hogy az utcákon kívül találjanak más, kulturált tereket is szórakozási igényeik kielégítésére.

Ezúton kérünk minden olyan fiatalot, diákot, ostorosi tízen-huszonéves lakost, aki ötletével, véleményével segíteni szeretné az Önkormányzat kezdeményezését, legyen szíves az Ifjúsági Fórumra eljönni, és részt venni egy kötetlen beszélgetésen, amelynek eredményeképpen remélhetőleg mindkét fél számára világossá válnak az elérendő célok és lehetőségek.

Az „IFJÚSÁGI FÓRUM” ideje:
 2007. szeptember 21. péntek, 17 óra

Helye:
 Rédei Miklós Művelődési Ház
 Ostoros, Szent István tér 2.

Minden ostorosi fiatal megjelenésére
 számítunk!

Ostoros Önkormányzat delegációja szeptember 28. és 30. között tesz látogatást testvételepülésünkbe Lemhénybe. A 12 fős küldöttség első alkalommal utazik a romániai, Kovászna megyei faluba, ahol az idei április 28-i ostorosi első találkozó után további tárgyalásokat folytatnak a jövőbeli lehetséges együttműködésekről. Az ostorosi delegáció megtekinti a lemhényi lehetőségeket, feltérképezi az intézmények, szervezetek közötti kapcsolódási pontokat. Az előzetes tervek szerint az első közös program egy iskolai cseretábor-kapcsolat kialakítása lehet 2008 nyarán.

* * *

2007. augusztus 19-től hivatalosan is megváltozott a Művelődési Ház neve. A közművelődési intézménnyel ezek után mint Rédei Miklós Művelődési Ház találkozhatnak a Tisztelt Lakosok.

A névváltozással együtt megújult a Ház honlapja is, a www.ostorosmuvhaz.hu oldalon a változáshoz igazított arculat- és struktúraváltással szembesülhetnek a látogatók.

* * *

Az idei Falunapok rendezvénysorozat keretén belül új emlékművet avattak a Szent István parkban. A „Mindenki Sírja” elnevezésű alkotást a régi temető emlékének szentelték fel. Király Róbert szobrászművész alkotása méltón fejezi ki a park múltjához mért kegyeletet és tiszteletet.

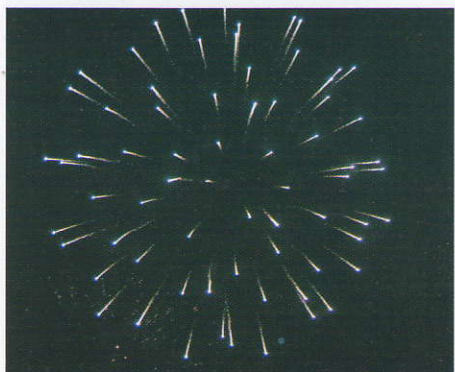

Az Önkormányzat tervei szerint a Park folyamatosan szépül majd az elkövetkező évek alatt, a pályázati források, és lehetőségekhez mérten kerülhetnek majd újabb alkotások Ostoros egyik legszebb közterére.

Falunapok 2007. - képekben

Mezőgazdasági rovat

Az erdőtűzek megelőzésének fontossága

Az idei esztendőben a tavaszi időszakban is jóval több és nagyobb kiterjedésű erdőtűz volt mint a korábbi években. Az erdőtűzek nagyságrendjét illetően 2007-ben kiugróan magas károsított terület várható, az évi mintegy 1000-1500 hektár átlagos területre képest ez idáig 2400 hektár erdő égett le, mely területen a kár mértéke nehezen és csak a későbbiekben becsülhető. Nagyságrendje a felújítások költségeivel együtt 4 milliárd Ft-ra tehető.

Az erdőkben, illetve erdőfelújításokban a szélsőséges időjárás, a szárazság és a hőségnapok is kiugróan nagy károkat okoznak. Az Erdészeti Igazgatóság gyors felmérése alapján mintegy 15 ezer hektár mintegy 10 milliárd Ft értékű erdősítés semmisült meg ez idáig és ez a terület és érték minden nappal növekedik.

Egy kisebb erdőtűz is érzékenyen érint még nagyobb erdőgazdálkodót is, a kisebb magánerdő-gazdálkodóknál pedig gyakran másfél évtized gondoskodása, munkája válik a tűz martalékává.

Az erdei tüzesetek idei száma és kiterjedése különösen jelentősnek tekinthető az elmúlt évekhez képest, melyekben éves szinten nem mindig haladta meg az 1000 hektárt, s túlnyomórészt a talajszint közelében pusztított, a fák koronáját nem érte el. Erdeink Európa szerte elismert változatossága és fajgazdagsága folytán az ilyen jellegű katasztrófák, szemben például a mediterrán országokban éves rendszerességgel visszatérő erdei tűzvészekkel, ez idáig egyáltalán nem voltak jellemzőek.

Sajnos hazánk éghajlatának szárazodásával párhuzamosan, illetve a csapadékhiányos időszakok növekedésével a még oly szakszerűen kezelt erdők is áldozatul estek az idei erdőtűzeknek.

A szélsőséges időjárási viszonyok és a teljesen kiszáradt erdei növényzet miatt a nagy kiterjedésű, katasztrófális hatású erdőtűzek megelőzésének egyetlen módja az odafigyelés és a tűzvédelmi szabályok betartása.

Magyarországon két fokozottan erdőtűz-veszélyes időszakot különíthetünk el. Az egyik koratavasszal, hóolvadás után közvetlenül, amikor a kizöldülés előtt elsősorban rét és tarlóégetések következtében gyullad meg az erdő, elsősorban lombos erdőtelepítésekben és felújításokban okozva igen jelentős károkat.

A második veszélyeztetett időszak a nyári hónapokra esik, amikor a hosszabb csapadékmentes, forró időjárási viszonyok következtében az erdei avar és tülevélréteg teljesen kiszárad. Ezek az erdőtűzek elsősorban eldobott cigarettacsikkok és a tűzgyújtási tilalom ellenére meggyújtott tábortüzek, nyári gázégetés következtében keletkeznek, elsősorban erdei és fekete fenyves állomá-nyokban, valamint idősebb lombos állomá-nyokban.

A Magyarországi erdőtűzek 99 százaléka emberi tevékenység miatt keletkezik, túlnyomó részben gondatlanság miatt. A klímaváltozás következtében, a korábbinál forróbb nyarakon nem a tűzek száma nő meg jelentősen, hanem a terjedési sebessége és intenzitása. Így jóval nehezebb eloltani, és jóval nagyobb területet érintenek, mint korábban.

A tűzek megelőzése

A tűzek elleni védekezés leghatékonyabb módja a megelőzés, ezért az Erdészeti Igazgatásnál jelenleg is több erdőtűz-megelőzéssel kapcsolatos projekt van folyamatban.

Még a PHARE program keretében kezdődött meg az erdőtűz információs rendszer kiépítése, mely az Erdészeti Hatóság és a Katasztrófavédelem által gyűjtött erdészeti-, tűzoltási- és tűzmelegítési adatokat egyaránt tartalmazza.

A PHARE projekt javaslatait figyelembe véve 2006-ban kezdődött a Forest Focus Erdőtűz-megelőzési program.

Közösen, emberi odafigyeléssel a hazai erdőtűzek 99 százalékát tudnánk megelőzni, kérjük segítsék az erdészeti és tűzoltó szakemberek munkáját.

Egészséges fűszernövényünk a fokhagyma

Ősszel is ültethető egyik kedvenc, a konyhánkban nélkülözhetetlen fűszernövényünk a fokhagyma. Magas a fehérje (6-8 %), ásványanyag tartalma, és baktériumölő hatása mellett jelentőségét fűszerező hatása adja. Hőmérséklet igénye szerencsésen egybeesik az éghajlatunkra jellemző hőmérséklet alakulásával. Kezdetben jól tűri a hideget, a gyökeresedéshez 5-10 °C szükséges, de a tenyészidő második szakaszában, különösen az érést megelőző időszakban, kifejezetten sok meleget (25-30 °C) igényel.

Nagy termésre csak az olyan fokhagyma esetében számíthatunk, amely vetőanyaga (gerezdjei) úgynevezett jarovizációs hőmérsékleten estek át (4-5 °C), azaz hideg helyen tárolták. A fényigényéről is hasonló mondható el, a nappalok hosszúsága és a besugárzás erőssége is egybeesik a nálunk mért sokéves átlaggal. Vízigénye kicsi, többnyire öntözetlen körülmények között termesztik, így azokban a házikertekben is próbálkozni lehet termesztésével, ahol nincs lehetőség öntözésre, igaz száraz években csak szerény termésre számíthatunk.

Tápanyag- és talajigény tekintetében hasonlít a vöröshagymához, nem mondható igényesnek. Közvetlen szervestrágyázást nem igényel, rendszerint nagyobb tápanyagigényű, szerves trágyát kedvelő növényeket (paprika, paradicsom, uborka, káposztafélék) követő szakaszban termesztjük. A betegségek és a gyakori kártevők miatt 4-5 évnél korábban ugyanarra a területre nem tanácsos ültetni. Legjobban a középkötött vályogtalajokon fejlődik. Sok nitrogén hatására az eltartóhatósága nagymértékben romlik, ezért sem javasolják szervestrágyázást követően ültetni.

Két szaporítási időpontja terjedt el, ennek megfelelően megkülönböztetünk őszi és tavaszi fajtákat. Államilag elismert fajta a Makói őszi, valamivel erősebb lombzatot fejleszt, magasabb növésű és termése is nagyobb (50-70 gramm), mint a Makói tavaszi, amely csak 30-45 cm magasra nő, és a hagymái is 5-10 grammal kisebbek. Kereskedelmi szempontból a hosszabb tenyészidejű (kb. két héttel) tavaszi fajták az értékesebbek, mert magasabb szárazanyag-tartalmuk miatt sokkal tovább eltarthatók, és fűszerező hatása is jobb, mint az őszi vetésű hagymának.

Az őszi fajtákat legkorábban szeptember végén duggathatjuk a talajba, de általánosabb az október közepi szaporítás. A fokhagymafaj szétbontásával kapott gerezdekről szaporítjuk, magával a bontással ne siessünk, mert a szétszedett gerezdek rosszul tárolhatók. A 2-3 grammos gerezdeket a talaj kötöttségétől függően 3-6 cm mélyre ültessük.

Sortávolságnak jól bevált a 28-30 cm-es szélesség, míg tőtávolságnak 8-10 cm-t hagyjunk. Így 1 m megközelíthetőleg 40-50 növény nevelhető fel, amelyhez 10-12 dkg szaporítóanyag szükséges. Különösebb ápolást nem igényel, legtöbb munkát a terület gyommentesen tartása jelenti. Nagy szárazságban 20-25 mm-es vízzal megöntözzük. Az őszi fajtákat június végén takarítjuk be. Szedés előtt a talajt kismértékben meglazítjuk, majd ezt követően kiemeljük a talajból. A jobb tárolhatóság érdekében a napon néhány napig szárítjuk, és csak ezt követően szállítjuk a tárolóba. Tárolása levegős, száraz helyen (pl. padlás) lehetséges.

Aktualitások, érdekességek

Szemezgetés az ostorosi iskola történetéből (4. befejező rész)

Várallyay Lajos a főjegyző lányát, Kozlánszky Ottíliát vette feleségül, aki újabb tanítói pályázaton nyerte el Ostoroson a tanítói állást.

A Várallyay házaspár a tananyagon túl sok-sok ismerettel gazdagította diákjait. Dalárdát szerveztek, valamint főzőtanfolyamot, kézimunka szakkört és színjátszó csoportot. Legjobban sikerült előadniuk Móricz Zsigmond: Nem élhetek muzsikaszó nélkül c. művét, Csepregi Ferenc: Piros bugyelláris c. népszínművét, valamint a Férjhez megy a bíró lánya c. népszínművet.

Korózs József tanító elhunytával megüresedett a IV. tanítói állás. A 18 pályázó közül szavazattöbbséggel *Rédei Miklós* győzött. Ő 1939. október 1-jéig mint segédtanító a Tiszapolgár községhez tartozó Tikos tanyai iskolánál működött. 1940. január 1-jétől Ostoros végleges tanítója lett. A községben haláláig nagy népszerűségnek örvendett. Az egész falu Micu bácsinak hívta. Családot nem alapított, egész életét a nevelésnek és az oktatásnak szentelte. Miután a háborúban meghalt Kamarás Dezső tanító, az ő lakását örökölte. Az 1950-es években az egri főiskolán elvégezte a matematikafizika szakot. Ő volt hosszú ideig a községi kultúrotthon-vezetője is. 1940-ben még egy új tanítót választott a község, Kamarás Dezső személyében, aki a 3. számú tanítói állást töltötte be Csillag Ferencné Mízsák Etelka tanítónő lemondása után.

A front közeledtével Várallyay Lajos kántortanító bemenekült Egerbe, a többi tanító pedig katonai szolgálatot teljesített. A front átvonulása után az iskolai élet december közepén indult meg 1944-ben. Várallyay Lajos a front után visszatért Egerből és bekapcsolódott a tanításba. Kamarás Dezső júniusban tért haza fogságból, ő egy év múlva, mint már más összefüggésben említettük, meghalt. Tanított még Békési Zachar Erzsébet.

Mivel az általános iskola megteremtését kötelezővé tették, ezért még a meglévő négy tanító mellé legalább négy tanítót kellett beállítani. Az új tanítói állások szervezése lassan haladt. Még 1946. március végén is csak 5 tanító tanította a nyolc osztályt.

A község katonai felszabadtását követően először egy épen maradt tanteremben folyt az oktatás, majd a javításokkal párhuzamosan a többi termekben is megindult az oktatás. Az iskola igazgatója az általános iskola megszervezése után Várallyay Lajos lett. Közben végbement, mint már más összefüggésben írtuk, az iskola államosítása, amelytől a szülők nem véletlenül féltek és néhány kivétellel azt kárhoztatták. Miután a cserkészet megzüntették, 1949-ben Ostoroson is szovjet mintára létrehozták az úttörő szervezetet.

Az 1950-es évek közepén az iskola igazgatója Hegyi János lett és Tóth Józsefné mint tanító került az iskolához.

1956-ban már 10 nevelő volt az iskolában, akik 205 gyereket oktattak. A 10 pedagógus közül három Egerből járt ki. Az 195960-as tanévre 184 gyerek iratkozott be és 2 új nevelő érkezett: Darvai Istvánné és Ipacs József. Az igazgatóhelyettes Zsebe Józsefné helyett Nagy Vilmosné lett. A félév során az alsó iskola egyik termében gyakorlati oktatás műhelyt rendeztek be. 1960-61-ben a három iskolaépület 4 termében folyt az oktatás 11 nevelő 193 gyereket oktatott. A 11 nevelőből már 6 járt ki Egerből. 1959-ben Fodor Lajost nevezték ki az iskola igazgatójának.

Szerkesztett iskolatörténet Dr. Szecskó Károly Ostorosról írt monográfiájából)

Irodalmi blokk

Augusztus 19-én került sor a Művelődési Ház névadó ünnepségére, ahol a nagy tiszteletnek örvendő Rédei Miklós hajdani néptanító nevét vette fel a Ház. Ezen alkalmából született Holló József helyi költő tollából az alábbi költemény:

...visszfényén fogódzó gondolat (Rédei Miklós kultúra, és hagyományörző néptanító emlékének)

Nem ismertem: de meséltek róla
S így el tudom képzelni Öt; magát
- ahogy sejlik a végtelen tükör-mélyén
egy lélegzetvételnyi csenden át.

Tágra nyílt szemmel néz felénk
és hangja ércesen felhasít,
amint a régi hevével szétkiáltja
szívében rekedt vágyait.

Úgy csap fel hite sisteregve
mint rőzsetűz... s már ég, lobog
az elhivatottak rajongásán
- melyen a szökő idő, ma se fog.

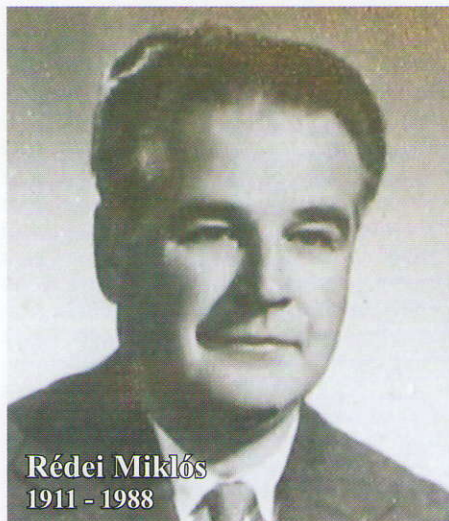
A tudás mindenese volt.
Mít örökké átadni akart
lázás szavakkal, betűvel, tollal
... míg álmai karjaiba halt.

Az Ő szellemét idézem most
útravalónak e nemzedéknek,
hogy Nevét méltóan megőrizve
visszfényén vágjon a messzeségnek

hol nyelvünk, kultúránk, hagyományunk
ránk csimpaszkodó kis csodái
elvárják: ápoljuk, védjük őket
úgy, ahogy Te tetted Micu bácsi.

Ostoros, 2007. augusztus 19.

Holló József

Impresszum:

Felelős kiadó:

Ostoros Önkormányzat - Kisari Zoltán polgármester

Főszerkesztő: Dér Attila

Elérhetőség:

Rédei Miklós Művelődési Ház
3326 Ostoros, Szent István tér 2.
Tel./fax: 36/456-928
E-mail: info@ostorosmuvhaz.hu
www.ostorosmuvhaz.hu/kisbiro.html

